

LGS TÜRKÇE DENEME SINAVI-MEHMET AKİF ÜNALDI

İlk dört soruyu metne göre cevaplayınız.

Sevgi, inanış, güven, acıma, saygı gibi varlığımızı ilgilendiren türlü insanlık duygularının bozulmadığı her devirde ve her yerde sanat ve edebiyat ciddiye alınmış, değer taşımıştır. Ciddiye alınmayan gerçek sanat hiçbir yerde gösterilemez. İkinci savaş sonrası kuşaklarına giren yazarların çoğu, ciddilikten yoksundur. Ünü ucuza mal etmek yüzünden çocuk denecek yaşta olanların bile ağıza alınmaz deyimlerle yüz kızartacak sözde şiirler düzmeye, iri iri laflar ederek eleştirmeler yazmaya kalkıştıklarını görmedik mi? Bıyıkları yeni terlemiş bir delikanlının “dünya sanatında” diyerek eleştirmesine başladığını okuyunca dünyanın avuca sığacak kadar küçüldüğünü görerek içim burkulmuştu.

Bizim bildiğimiz medeniyetler sanatı ve edebiyatıyla ölçülür. Eski Yunan medeniyetinden sanatını ve edebiyatını kaldırmız, geriye ne kalır? Yirminci yüzyıl Türk medeniyeti, herhalde yukarıdaki anlatmaya çalıştığım bu çeşit eserlerle kurulmayacak. Şairlerimizin, eleştirmecilerimizin, bir kelime ile bütün yazarlarımızın çoğunlukça öteden beri takip ettikleri Fransız edebiyatı Dadaisme (Dadaizm)’den ve bir sürü “isme(izm)” ile biten türedilerinden mi ibarettir? Bunlardan kaçının adı hatıralarda kalmıştır? Ne şiirin, ne sanatın yenisi eskisi olur. Sadece sanat vardır. Hangi şiir Baudelaire’inkilerden daha şiirdir? Yeni kelimesini ağızlarından düşürmeyenler ya tükenmiş olanlar ya da kendilerinde yaratma gücü bulunmayanlardır. Yenilik diye ortalığı bulandırmakla gerçek bir şey kazanılmaz. Bulanık suda balık avlandığı sanatta görülmemiştir. Gelecek günlere, yarına inanmayan toplumların yaşamayacakları gibi yarını, yani sürekliliği düşünerek yazmayanların, yazdıklarının yarın açısından sorumluluğunu taşımayanların yaşayamadıklarını tarih ve edebiyat tarihleri gösteriyor. Ama ne tarihin, ne de edebiyat tarihinin okunduğu var. Ölü doğmuş, iddialı sanat ve edebiyat eserlerinin tarihi yazılsa ciltler yetmeyecek.

Ben, sanatı ve edebiyatı insan varlığının en kutsal yaratışlarından biri sayarım. Gerçek sanat eserlerinin de, yarına geçecek değerde olduğuna inanan sanatçıların ellerinden çıkmış olanlar arasında bulunacağına inanıyorum. Zaten bana bu satırları yazdıran da bu inanış oldu. Tabii yarını, geleceği masal sayanlar, günü gününe yaşamakla yetinenler, diledikleri gibi düşünüp yazarlar. Bu, onların bileceği iştir.

1) Yazarın metinde yakındığı en önemli durum hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Sonu 'isme(izm)' ile biten akımlara genç yazarların kendilerini kaptırmaları
- B) Bazı yazarların eserlerinde devamlılığı gözetmemeleri ve geleceğin sorumluluğunu taşımamaları
- C) Genç yazarların eleştirilerinde boylarından büyük işlere kalkışmaları
- D) Medeniyetlerin sanat ve edebiyatsız ayakta kalamayacağını farkında olunmaması

2) Metinde geçen 'bulanık suda balık avlamak' deyiminin anlamı hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Zor durumda kalan insanların bu durumlarından yararlanmak.
- B) Başkalarını önemsemeden sadece kendi menfaatlerini düşünmek.
- C) Karışık bir durumdan yararlanarak çıkar sağlamak.
- D) Sağlığına dikkat etmeyip yanlış beslenmek.

3. Metindeki altı çizili cümlenin öğelerinin doğru sıralanmış hali hangi seçenekte vardır?

- A) Zarf Tümlenci/Özne/Yüklem
- B) Özne/Zarf Tümlenci/ Yüklem
- C) Dolaylı Tümluç/Özne/Yüklem
- D) Nesne/ Zarf Tümlenci/Yüklem

4. Altı çizili cümlede virgülün kullanım sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.
- B) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- C) Anlama güç kazandırmak için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
- D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.

5.

Atatürk, Fatih, Yavuz ve Alpaslan adlı tiyatro salonlarında hafta içi birer gün “Kurtuluş, Fetih, Emanet ve Başlangıç” adlı oyunlar sahnelenmektedir. Bununla ilgili aşağıdaki bilgiler verilmiştir:

- ‘Emanet’ adlı oyun son gün sahnelenmektedir.
- ‘Kurtuluş’ adlı oyun çarşamba günü sahnelenecek fakat ‘Yavuz’ adlı salonda sahnelenmeyecektir.
- ‘Fetih’ adlı oyun , ‘Başlangıç’ adlı oyundan hemen önce sahnelenecektir.
- ‘Atatürk’ adlı salonda sahnelenen ‘Kurtuluş’ adlı oyundan sonra ‘Alpaslan’ adlı salondaki oyun sahnelenecektir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kesinlikle doğrudur?

- A) Salı günü sahnelenecek olan oyun Yavuz adlı salonda sahnelenecektir.
- B) Perşembe günü herhangi bir salonda herhangi bir oyun sahnelenmeyecektir.
- C) Pazartesi günü sahnelenecek olan oyun ‘Fatih’ adlı salonda sahnelenecektir.
- D) Bazı oyunlar birden fazla günde ve farklı salonlarda sahnelenebilecektir.

6.

- I. Bir müzik topluluğu kurduklarını sonradan duyduk.
- II. Uzakta küçük bir ağaç topluluğu gördüm.
- III. Askerler öfkeli topluluğu dağıttı.
- IV. Bir ülkede iki topluluk bir arada yaşamak isterse bunu başarabilir.

Yukarıdaki cümlelerde “topluluk” sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

7.

Bir şehirlerarası otobüs terminalinden 15.00-03.00 saatleri arasında doğudan batıya sefer yapan otobüsler; 07.00- 14.50 saatleri arasında ise batıdan doğuya sefer yapan otobüsler geçmektedir. 03.10- 06.50 saatleri arasında ise her iki yönden karşılıklı otobüsler aynı anda geçmektedir. Erzurum, Kars, Erzincan ve Sivas bu şehrin doğusunda; Mersin, Konya, Niğde ve Antalya batısındadır. Bilinen bazı seferler; Mersin-Erzurum, Konya-Niğde, Antalya- Kars ve Erzincan- Sivas şeklindedir. Otobüslerin yola çıkış şehirleri ilk sırada söylenen şehirler olacaktır.

Buna göre hangisine kesinlikle ulaşılabilir?

- A) Mersin-Erzurum seferini yapan otobüs saat 09.00'da bu terminalde olacaktır.
- B) Konya-Niğde seferini yapan otobüs gündüz saatlerinde bu terminalde olacaktır.
- C) Antalya-Kars seferini yapan otobüs 03.10- 14.50 saatleri arasında bu terminalden geçecektir.
- D) Erzincan- Sivas seferini yapan otobüs 15.00- 03.00 arasında bu terminalden geçecektir.

8.

“Dağın tepesine giden yolu bilmek istiyorsan dağa çıkıp inmiş olana sor.” **cümlesiyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Diğer insanların fikirleri ne olursa olsun hedeflerimizden asla vazgeçmemeliyiz.
- B) Hayatta bazı hedeflere ulaşabilmek için daha önce bunu başarabilmiş insanlardan yardım almalıyız.
- C) Dağa çıkmak çok zor bir iş olduğu için daha önce çıkanlardan gerekli malzemeleri istemeliyiz.
- D) Bir hedefe ulaşabilmek için öncelikle kendimize bunu neden istediğimizi de sormalıyız.

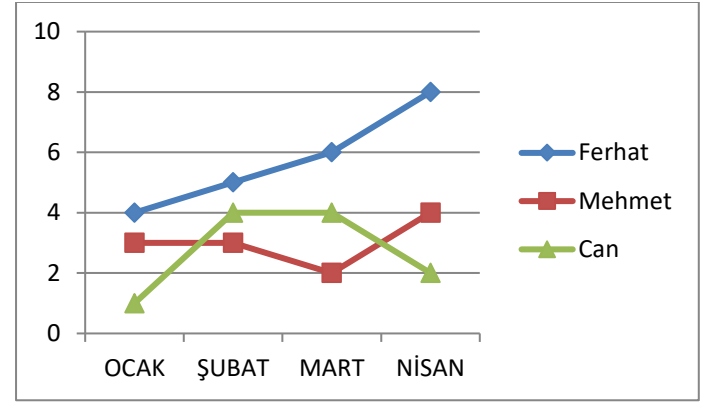
9.

Evliya Çelebi, XVII. yüzyılda birçok memleketlerde dolaşmış ve seyahatlerini yazmış meşhur bir Türk seyyahıdır. 1611 yılında İstanbul'da doğdu. Kendisi soyunun Germiyanoğlu Yakup Bey'e, onun soyunun da Ahmet Yesevi'ye uzandığını yazar.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Otobiyografi
- B) Biyografi
- C) Hikaye
- D) Masal

10.

Yukarıda verilen grafikte Ferhat, Mehmet ve Can adlı öğrencilerin ocak, şubat, mart ve nisan aylarında okuduğu kitap sayıları gösterilmiştir. Bu öğrencilerden biri 4000, biri 1850, biri ise 900 sayfa kitap okumuştur.

Okul kütüphanesinin okul çapında yaptığı kitap okuma yarışmasında en az 12 adet kitap veya en az 900 sayfa kitap okuyan öğrenciler ödül almaya hak kazanacaktır.

Verilen bilgiler ışığında aşağıdakilerden hangisine ulaşmamız mümkün değildir?

- A) Mehmet ödül almaya hak kazananlardan biridir.
- B) Ferhat, en az Mehmet ve Can'ın okuduğu kitap sayısı kadar kitap okumuştur.
- C) Aylara göre okuduğu kitap sayısını sürekli olarak arttıran kişi yoktur.
- D) En az sayıda kitap ocak ayında okunmuştur.

11.

(1)Günümüz entelektüellerini gerçekten anlayamıyorum. (2) Yalnızca kendi okuduklarından ibaret zannediyorlar Dünya'yı. (3) Halbu ki Anadolu'nun üca bir köşesindeki köy yaşamından haberi olmayan bir aydına aydın demek bile yanıltır kanımca. (4) İnaniyorumki aydınlarımız içinde buldukları bu yanıltan dönecelerdir.

Yukarıdaki metinde kaç numaralı cümlede bir yazım yanlışı yoktur?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

12, 13 ve 14. soruları verilen metne göre cevaplayınız.

Lampyridae ailesinde bulunan ve ışık yayan böceklere genel olarak ateşböceği adı verilir. Dişilerin hepsi, erkeklerinse büyük çoğunluğu ışık yayar. Bu tür böcekler nemli ortamları sevdiği için tropik ve ılıman bölgelerde, genellikle bataklık ya da su kenarları gibi yerlerde yaşarlar. Ateşböceklerinin en dikkat çekici özelliği kısa aralıklarla ışık yaymalarıdır. Bu olay vücutlarında meydana gelen bazı kimyasal tepkimeler sonucunda gerçekleşir. Ateşböceklerinin karın bölümünün alt ucunda bulunan özel hücrelerden lüsiferin adlı bir madde salgılanır. Lüsiferin oksijenle tepkimeye girdiğinde başka bir maddeye dönüşür. Bunun sonucunda hücrelerin bulunduğu bölümden ışık yayılır. Işıkların yanıp sönmeye ritmi ateşböceğinin türüne göre değişir. Bu özellikleri, ateşböceklerinin eş bulmalarını ve farklı türdeki ateşböceklerinin ayırt edilmesini sağlar.

12. Bu metne verilebilecek en uygun başlık hangi seçenekte verilmiştir?

- A) Dünden Bugüne Ateşböcekleri
- B) Ateşböceğinin Öyküsü
- C) Ateşböcekleri Nasıl Işık Yayar?
- D) Ateşböceklerinin Özellikleri

13. Metinle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Birleşik sözcüklere yer verilmiştir.
- B) Sebep-sonuç cümlesi yer almaktadır.
- C) Tanım cümlesine örnek yoktur.
- D) Amaç-sonuç cümlesi yer almamaktadır.

14. Altı çizili cümlelerin çatı özellikleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

- A) Edilgen-Geçişsiz
- B) Etken-Geçişli
- C) Edilgen-Geçişli
- D) Etken- Geçişsiz

15.

“Bakmak” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “bir şeyin gelişmesi veya daha iyi duruma gelmesini sağlamak” anlamında kullanılmıştır?

- A) Evin dağa bakan bahçesinde çiçekler vardı.
- B) Evde çayı demleme işlerine ablam bakar.
- C) Baktığı bahçesinde göz alıcı çiçekler vardı.
- D) Hemşire hastalara bakmak için buradaydı.

16.

Machiavelli, Onlar Kurulu'nun sekreterliğini yaptığı bir dönemde, Floransa'nın Venedik'e olan borcuna ilişkin bir rapor hazırlamış ve kurulun başkanına sunmuştur. Bu raporda şu satırlar göze çarpmaktadır: "Venediklilerin durumunu ele alalım. Bu konuda fazla kafa yormaya gerek yok. Herkes onların hırslarını iyi biliyor ve bu insanlar sizden 180.000 düka alacaklılar; bekleyip dursunlar; bu dükaları onlara size savaş açmaları için vermektense, sizin onlara savaş açmak için bu paraları kullanmanız daha yerinde olur."

Bu metinde altı çizili cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Dolaylı tümleş eksikliği
- B) Mantık hatası
- C) Nesne eksikliği
- D) Özne-yüklem uyumsuzluğu

17.

Çocuğun ruh sağlığı her şeyden önce kuşkusuz ve kaygısız bir yaşantıyla sağlanır. Çocuğun kuşkusu okul öncesi dönemde de her zaman olduğu gibi yalnız ve desteksiz kalma korkusudur. Bu devrede çocuk ne kadar bağımsızlığını kazanmış olsa da en küçük bir zorluk karşısında annesine, annesi yerine koyduğu kişiye veya ana okulunda öğretmenine koşar. Kazanabileceği bir yetişkin yoksa çocuk kendini güvende hissetmez ve sürekli kuşku içinde kalır. Bu kuşku çocuğun ruh sağlığını bozmak için yeterli nedendir.

Parçaya göre çocuğun ruh sağlığını bozan nedir?

- A) Ailesinden az sevgi alması ve sosyal hayatta da yalnızlık duygusuna kapılması.
- B) Kardeşleriyle ve sınıf arkadaşlarıyla iyi anlaşamaması, dışlanması.
- C) Sorunlarını çözerken şiddet ve kavgaya yönelme isteği.
- D) Zor durumda kaldığı zamanlarda kendisine destek olacak kimseyi bulamama korkusu.

18.

Tükettiğimiz besinlerden enerji, vitamin ve mineral almamızı sağlayan kimyasal bileşenleri üretenler işte bu bakterilerdir.

Yukarıdaki cümleyle ilgili hangisi doğrudur?

- A) Kurallı, olumlu, birleşik, fiil cümlesidir.
- B) Kuralsız, olumlu, sıralı , isim cümlesidir.
- C) Devrik, olumsuz, birleşik, fiil cümlesidir.
- D) Kurallı, olumlu, birleşik, isim cümlesidir.

(19 ve 20. Soruları metne göre yanıtlayınız.)

Tül perdelerin ardından yüzüme vuran gün ışığıyla uyandım. Zihnim durgun bir göl gibi kıpırtısız ve berraktı. Deliksiz uyuduğum, rüya âleminin şerbetini kana kana içip uyandığım sabahlar böyle olur. Hayatla aramdaki duvar çekilir, çocuksu bir saydamlıkla bakarım dünyaya. İlk bakışın yinelenen saflığıyla. Bir şey düşünmeden, dağlık bir manzarada bir patikaya uzanır gibi. Karamazov Kardeşler’de bahsedilen bir şey düşünmeden yalnızca seyreden adamın tablosu gelir aklıma.

Ben de seyrettim. Tavanı seyrettim, kirli beyaz duvarları, köşelerdeki örümcek ağlarını, duvardaki Uzak Doğu imalatı saati, saatin üzerindeki altuni kanarya suretini, o kanatlara çarpıp da dönen yelkovanı, İran yeşili yüksekçe bir saksıya dikili menekşeleri... Hepsini seyrettim. Bu karmakarışık ucuz öğrenci odasını, bulup buluşturmalarla derlenmiş Fransız usulü çakma dekorasyonu, beyaz demirden kitaplığı, Tanpınar’ın yanına sıkıştırılmış Duino Ağıtlarını, Dalgalar’ı, kırmızı mukavva ile ciltlenmiş sahaf eskisi Oğullar ve Sevgililer’i...

19. Metindeki altı çizili cümleyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatta önüne çıkan zorlukları kolayca aşabilmesi.
- B) Çocuk gibi masum davranması.
- C) Zihninin çok duru; düşüncelerinin net olması.
- D) Dünyaya yeni bir bakış açısıyla bakması.

20. Metinle ilgili verilenlerden hangisi doğrudur?

- A) Betimlemelere yer verilmemiştir.
- B) Benzetmelere yer verilmemiştir.
- C) Deyim kullanılmıştır.
- D) Eksilteli cümle yoktur.

Görüş, öneri ve eleştiriler için:

mau-38@hotmail.com

CEVAP ANAHTARI

1)B

2)C

3)A

4)D

5)B

6)D

7)C

8)B

9)B

10)C

11)A

12)C

13)C

14)B

15)C

16)C

17)D

18)D

19)C

20)C